

внутрішнього аудиту. В кінці перевірки необхідно упевнитися в тому, що вся інформація, розкриття якої диктується чинними законодавчими нормами, вірно систематизована, повно і точно показана в бухгалтерській (фінансовій) звітності організації.

Таким чином, ми можемо говорити про те, що на сучасному етапі господарювання склалися передумови для виділення внутрішнього аудиту в структурі управління торговим підприємством, що забезпечить систематичне спостереження за операційною ефективністю системи внутрішнього контролю. Можна відзначити існуючу значимість внутрішнього аудиту в якості основного важеля внутрішнього контролю. Дана система дозволить отримувати найбільш повні і достовірні дані про поточний стан бізнес-процесів для прийняття управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Бортникова И.М., Зубарева О.А., Пошелюк Л.А. Внутренний аудит товаров на предприятиях розничной торговли // *Фундаментальные исследования*. – 2018. – № 9. – С. 32-37;
URL: <http://www.fundamental-research.ru/ru/article/view?id=42258>.

Захарова Н. Ю., к.е.н., доц., **Комарова К.О.**

Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь

ФАКТОРИНГ ЯК ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Сільське господарство є однією з бюджетоутворюючих галузей економіки України, що, крім цього, забезпечує її продовольчу безпеку. Не дивлячись на прибутковість роботи підприємств галузі, нестабільні умови господарювання вимагають використання різних фінансових інструментів, що сприятимуть їх подальшому розвитку. Так, надання відстрочки платежу за відвантажену продукцію, в багатьох випадках, дозволяє втриматися на ринку й забезпечити достатній рівень доходів від реалізації продукції, але супроводжується підвищенням рівня ризиків, одним із інструментів захисту від яких є факторинг.

На сьогодні нормативно-правова база регулювання факторингових послуг включає: Цивільний кодекс України; Господарський кодекс України; Закон України «Про фінансові послуги і державне регулювання ринків фінансових послуг»; Закон України «Про банки і банківську діяльність»; Податковий кодекс України; Закон України «Про приєднання України до Конвенції УНІДРУА про міжнародний факторинг» тощо.

Закони України, які регулюють факторингову діяльність, були прийняті у різний час, що спричинило неузгодженість як у визначенні самого поняття, так і у регулюванні діяльності. Наприклад, згідно зі ст. 1077 Цивільного кодексу України за договором факторингу одна сторона (фактор) передає або зобов'язується передати грошові кошти в розпорядження другої сторони (клієнта) за плату, а клієнт відступає

або зобов'язується відступити факторові своє право грошової вимоги до третьої особи (боржника) [3].

Водночас поняття факторингу зазначено у Законі України «Про банки та банківську діяльність». Ст. 49 цього закону прирівнює факторинг до кредитних операцій, що визначаються як придбання права вимоги на виконання зобов'язань у грошовій формі за поставлені товари чи надані послуги, приймаючи на себе ризик виконання таких вимог та прийом платежів [1]. Отже, банк бере на себе ризик виконання боржником зобов'язання, відмінно від ЦКУ, де такий обов'язок не передбачено.

В Україні розвиток ринку факторингових послуг можна оцінити за кількістю та вартістю укладених договорів факторингу. Станом на 31.03.2019 р. 613 фінансових компаній мають діючі ліцензії, які дають право надавати послуги з факторингу. За підсумками діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців) Нацкомфінпослуг, кількість договорів факторингу, укладених протягом 2018 року, становила 29024 од., що на 0,1% менше порівняно з цим показником аналогічного періоду 2017 року. Вартість договорів факторингу становила 48 105,0 млн. грн., що на 53,4% більше порівняно з аналогічним періодом минулого року [2].

Стосовно договорів факторингу, що уклалися підприємствами аграрного сектору слід відзначити, що галузь стрімко розвивалася протягом останніх років. Так, якщо у 2012 році договорів факторингу не укладалося, то у 2017 році їх вартість в сільському господарстві становила 302,2 млн.грн.

Для підприємств основна перевага факторингу полягає в зменшенні кредитного платіжного ризику, своєчасній інкасації дебіторської заборгованості, прискоренні оборотності оборотного капіталу, можливості планувати грошові потоки підприємства та підвищити якість управління ними.

Основним недоліком факторингу є його вартість. Так, у розвинених країнах вона становить близько 1,5-2% від суми постачання, тоді як в Україні банки визначають розмір плати за домовленістю з конкретним клієнтом за кожним договором, тому ставка може сягати 5% і більше.

Важливо відзначити, що основним чинником, який стримує розвиток факторингу в Україні, залишається відсутність відповідного законодавчого забезпечення, у межах якого варто зосередити увагу на окремих аспектах процесу надання факторингових послуг, визначити відповідальність сторін та особливості передачі прав вимоги боргу до факторингової компанії, що в цілому сприятиме підвищенню ефективності функціонування ринку факторингових послуг як одного з джерел фінансування діяльності суб'єктів господарювання.

Список використаних джерел

1. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.

2. Публічний звіт про діяльність Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері фінансових послуг, за 2012-2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nfp.gov.ua/files/ZVIT/>

3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV, зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

Зубачова В., Рибалко О.М., к.е.н., професор,
Запорізький національний університет,
м. Запоріжжя

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШЕЙ

Як видно з визначення, наведеного в Положенні про електронні гроші в Україні [1], електронним грошам притаманне внутрішні розбіжності - з одного боку, вони є способом платежу, з іншого - зобов'язанням, яке підлягає виконанню в звичайних неелектронних грошах.

Деякі автори вважають, що враховувати подібні платіжні засоби, як електронні гроші слід в складі зобов'язань, з огляду на визначення, що наведене в Положенні про електронні гроші в Україні.

Існує декілька визначальних розривів в нормативно-правових актах, що регулюють порядок вжиток електронних грошей як між собою, так і в порядку їх обліку, жодних тлумачень з боку від державних органів немає. Розвиток сьогочасних банківських послуг пропонує суб'єктам господарювання широкі можливості організації і здійснення розрахунків, вибору платіжних інструментів, способів їх використання, додаткового обслуговування, і підприємство змушене самостійно визначається з порядком їх обліку.

З точки зору бухгалтерського обліку рахунок 335 використовується для відображення інформації про електронні гроші як такої, яка записана, тобто зберігається на електронних платіжних засобах і використовується господарюючим суб'єктом в обмін на безготівкові кошти і тільки для розрахунків з торговцями за товари в електронному вигляді, придбані на виробничі (господарські) потреби, виражені в грошових одиницях.

Отже, навіть при прямому придбанні товару карткою з запровадженням електронних грошей застосовується субрахунок 372 (підзвітних осіб), згідно з Інструкцією про застосування Плану рахунків, рахунки 30, 31, 33 не кореспондують з рахунками другого класу, а рахунок 33 не кореспондує з рахунком 64, щоб відобразити ПДВ або оплату податків [2].

Так як, розрахунки електронними грошми не належать до грошової системи розрахунків, то всі первинні документи на одержання товарів (робіт, послуг) має бути оформлено на території України в гривнях, а не в електронних грошах.

Проаналізувавши зміни в Плані рахунків бухгалтерського обліку, можна сказати, що уведення субрахунку 335 «Електронні гроші, номіновані в національній валюті» не вирішили протиріч в проблемах суті та обліку електронних грошей, так як